

CENTER FOR REGIONAL- OG TURISMEFORSKNING

Videregående uddannelser og regional udvikling

4. november 2015, Udvalget for Landdistrikter og øer

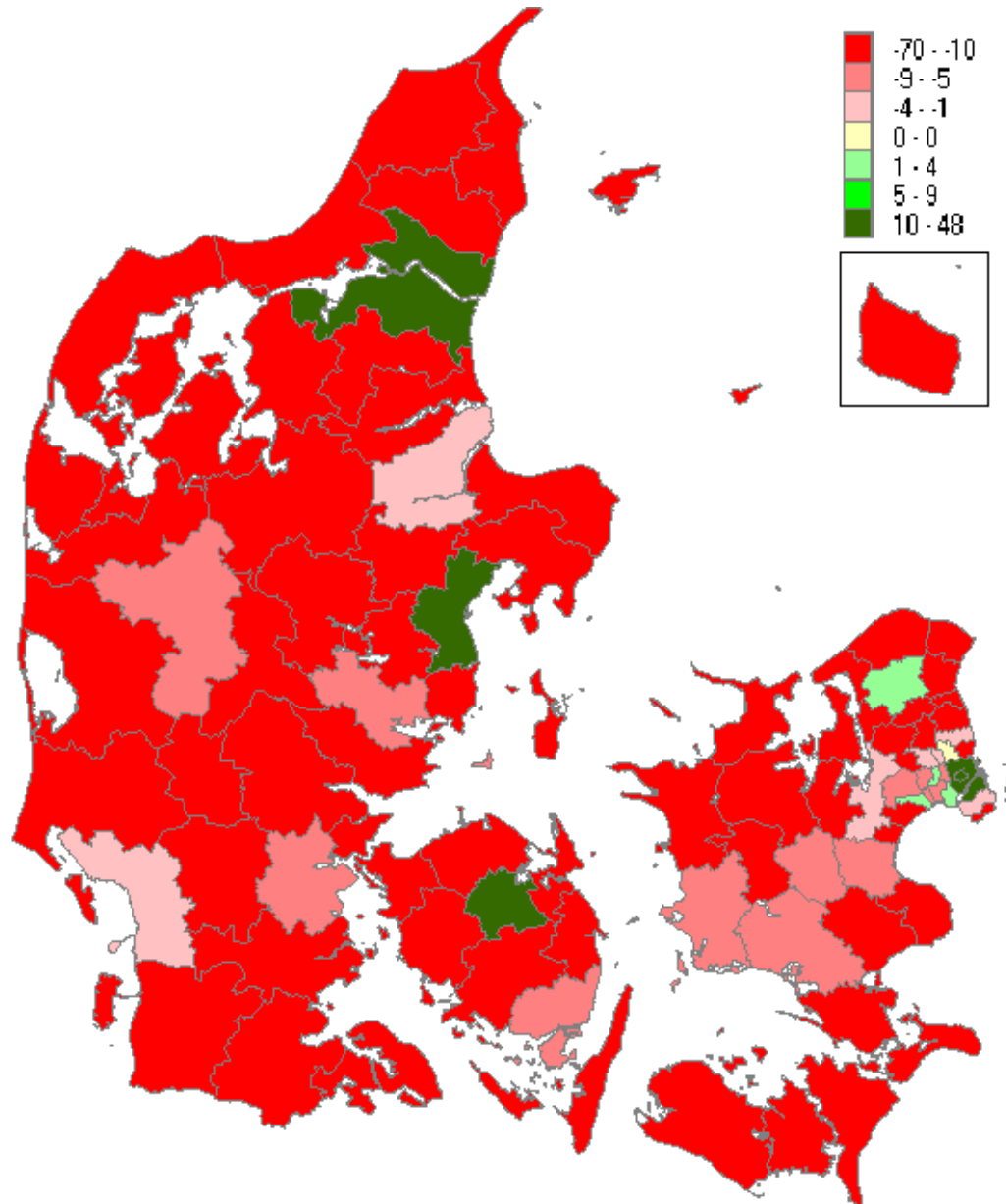
Placering af uddannelse og regional udvikling - hvorfor er det interessant?

- **Direkte økonomiske virkninger:** En institution kræver ansatte og tiltrækker studerende uden for området (arbejdspladser, indkomst og skattegrundlag)
- **Afledte virkninger:** En institution skal opføres, driftes og vedligeholdes hvilket giver en række afledte indtjenings- og beskæftigelsesvirkninger
- Institutionen giver **nye uddannelsesmuligheder** for områdets unge hvilket er med at mindske fraflytningen i en periode
- En del af de studerende **vil blive boende** i området efter endt uddannelse (både dem der oprindeligt kom fra området og dem der flyttede til)
- Det lokale erhvervsliv vil **få bedre adgang til ansatte med et højere** uddannelsesniveau
- **Større vækst** i områder hvor arbejdsstyrken har et højere uddannelsesniveau (gælder ikke blot akademisk arbejdskraft) ²

- Der er ofte en flytning knyttet til start eller afslutning af en uddannelse.
- Hvorledes ser det overordnede billede ud?
- Der ses på de "lange" (fra 2007 til 2012) mellemkommunale flytninger der har involveret uddannelsesstart og uddannelsesafslutning
- Viser kun netttotal og viser ikke de der er blevet boende i kommunen.

Nettoflytninger 2007 – 2012

hvor mindst et voksent familiemedlem **påbegynder** en uddannelse

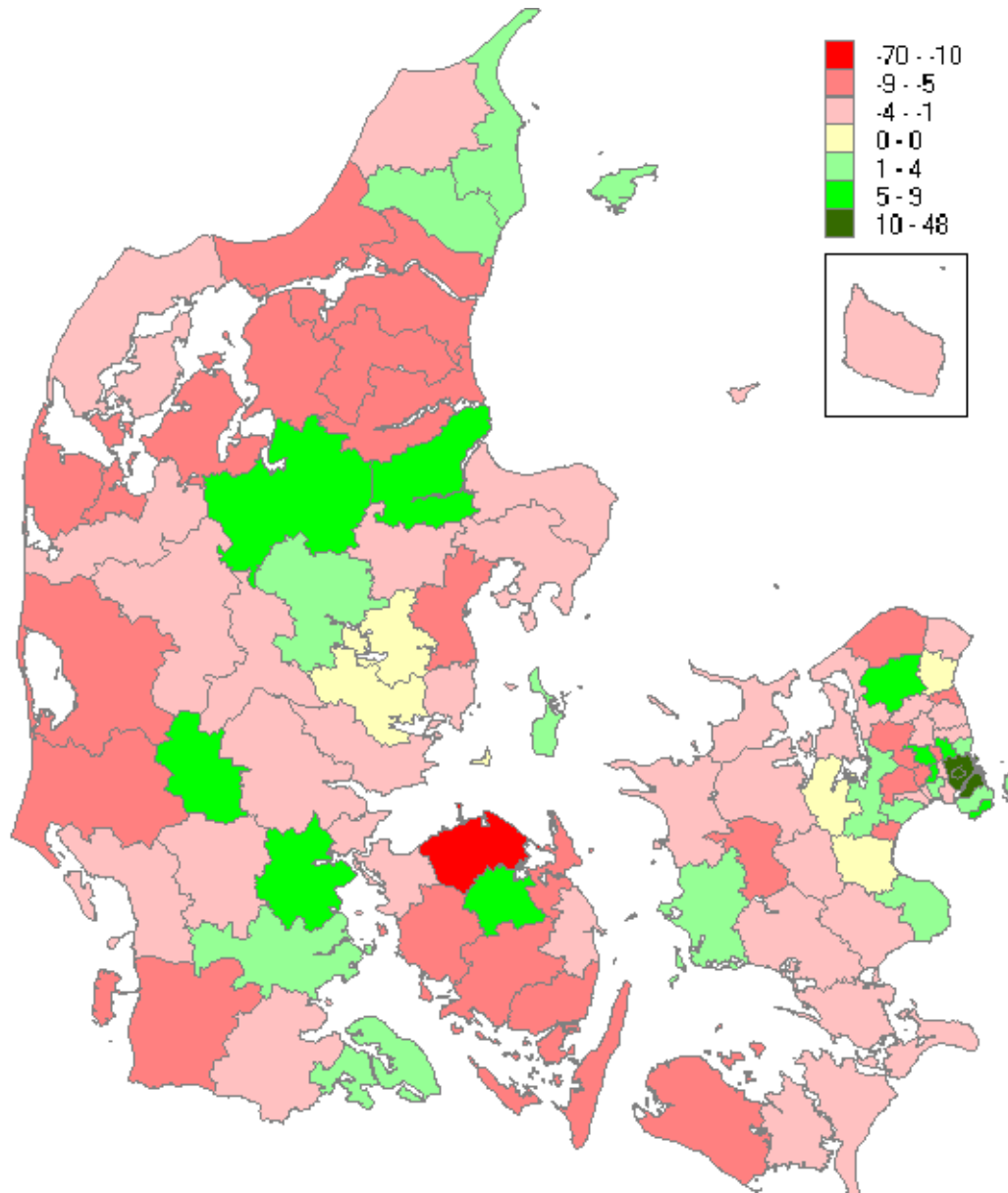

Overskud/underskud
pr 1000 indbyggere

Omfatter i alt godt
140.000 flytninger

Nettoflytninger 2007 – 2012

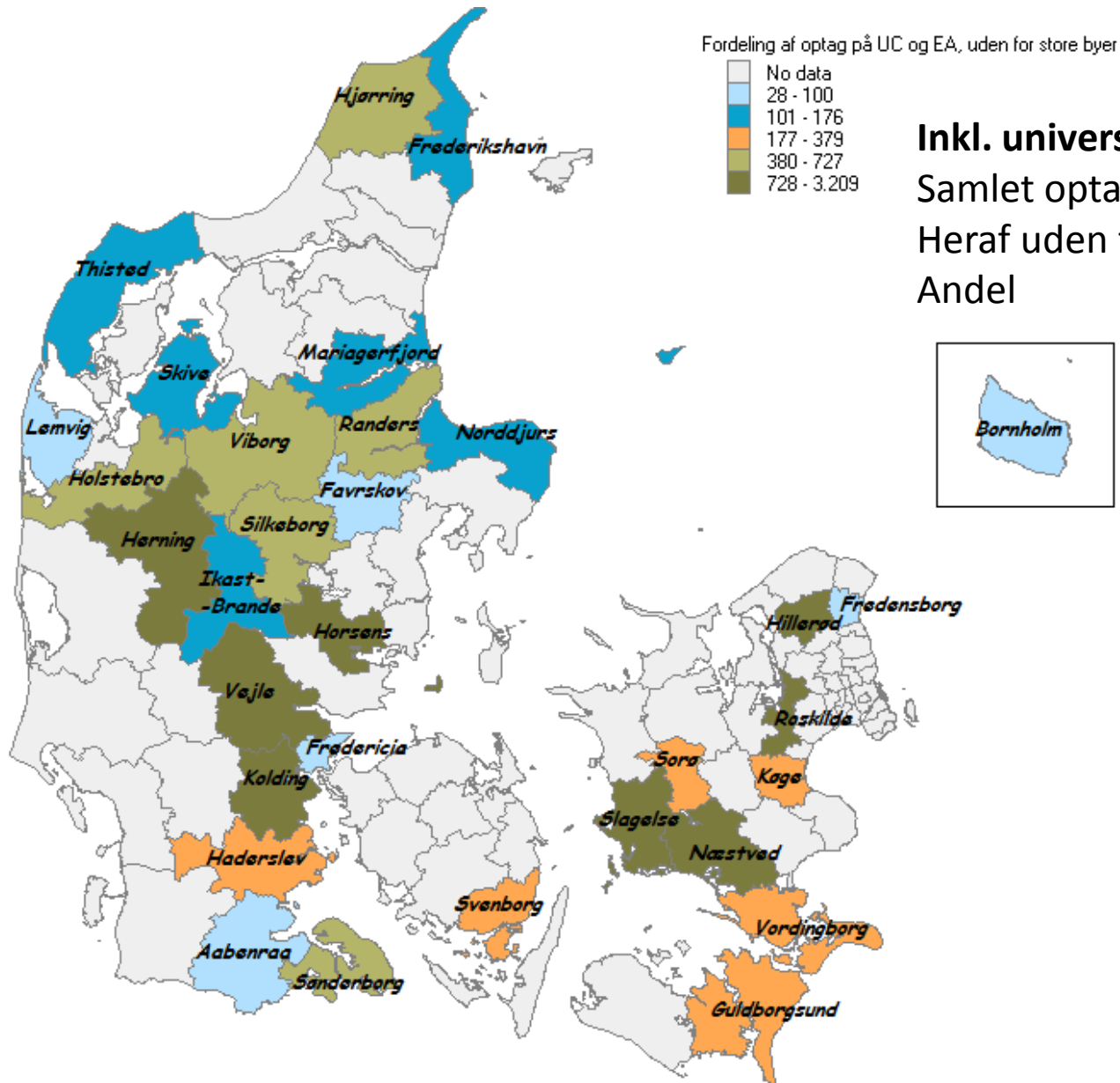
hvor mindst et voksent familiemedlem **afslutter** en uddannelse

Overskud/underskud
pr 1000 indbyggere.

Omfatter i alt ca.
120.000 flytninger

Optag uden for de store byer (2015) fordelt på institutions-/afdelings kommune

Inkl. universiteter:

Samlet optag = 65.745

Heraf uden for byer = 14.073

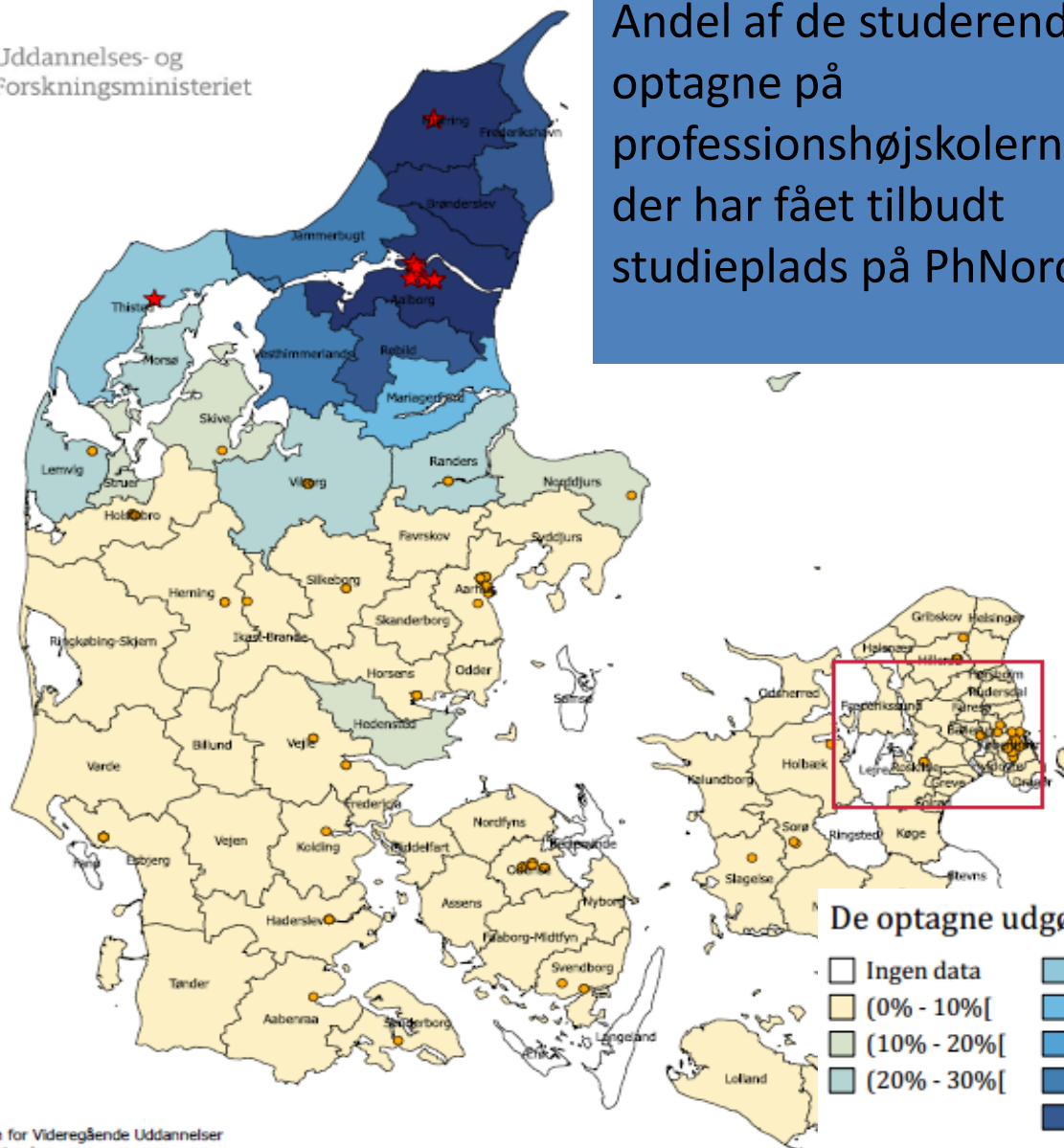
Andel = 21%

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

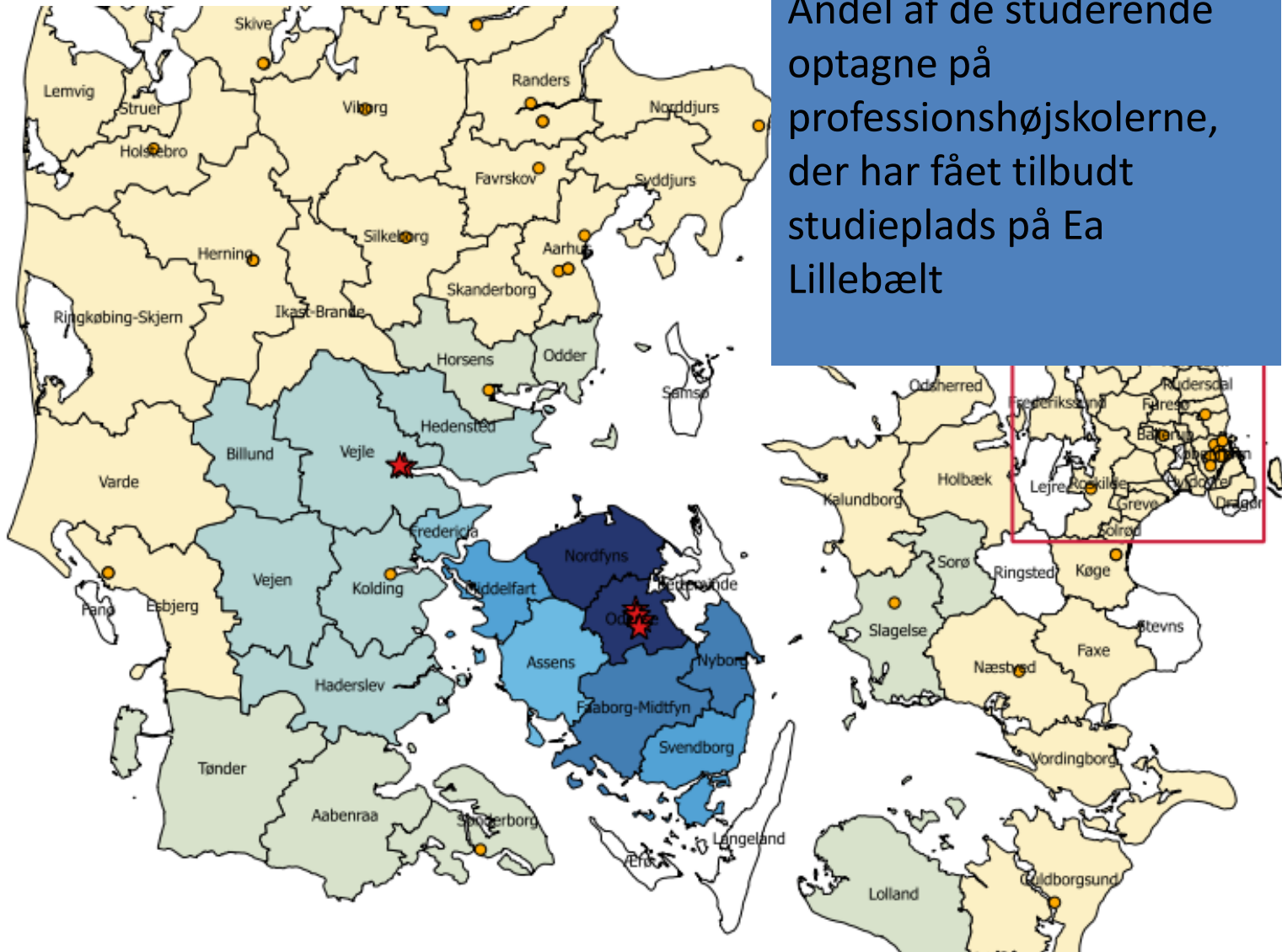
Andel af de studerende optagne på professionshøjskolerne, der har fået tilbudt studieplads på PhNord

Lokalisering betyder noget!

Case: EA Lillebælt

Andel af de studerende optagne på professionshøjskolerne, der har fået tilbud studieplads på Ea Lillebælt

Forventede ubalancer på arbejdsmarkedet antal ledige i 2020

	Region Hoved- staden	Region Sjælland	Region Syddan- mark	Region Midt- jylland	Region Nord- jylland	Hele landet
Ufaglært/Uoplyst	24.170	11.272	16.313	15.539	6.387	73.681
Studenter, hf, hvx, htx	-2.128	-1.224	-1.010	-1.359	-1.236	-6.957
EFU: Handels- og kontor	-2.691	-20	248	-364	-136	-2.963
EFU: Bygge & anlæg	2.033	670	408	1.251	-249	4.112
EFU: Jern & metal	-1.327	-1.072	-962	-1.721	-1.310	-6.392
EFU: Social & sundhed	563	830	1.930	994	234	4.551
EFU: Andre	-452	27	-169	-1.266	-287	-2.146
KVU: Alle	936	-1.309	-1.919	-637	-877	-3.806
MVU: Pædagogiske	1.055	2.274	3.239	2.500	1.768	10.836
MVU: Folkeskolelærere	1.392	1.346	2.519	2.785	1.849	9.891
MVU: Samfundsfaglig	-505	-487	-432	12	-79	-1.490
MVU: Teknisk mv.	-239	-722	-716	-144	-210	-2.030
MVU: Sundhed	-1.879	-1.030	-446	-599	-155	-4.108
MVU: Bachelor, alle	8.382	4.229	1.841	2.596	2.021	19.069

Betydning for det lokale arbejdsmarked: Kommuner uden for de store byer

Andel KVV	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Med Ea	4,78%	4,91%	5,01%	5,11%	5,23%	5,31%
Uden Ea	4,36%	4,47%	4,56%	4,65%	4,72%	4,77%
Differens	0,42%	0,44%	0,45%	0,47%	0,51%	0,54%
Andel MVU	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Med UC	14,81%	15,58%	15,77%	15,83%	15,99%	16,19%
Uden UC	14,21%	14,83%	14,99%	15,00%	15,14%	15,18%
Differens	0,60%	0,74%	0,78%	0,83%	0,85%	1,01%

- 1) Andel af de beskæftigede med en KVV fordelt på kommuner med og uden et erhvervsakademi.
- 2) Andel af de beskæftigede med en MVU fordelt på kommuner med og uden en professionshøjskole

MVU betydning for lokalt arbejdsmarked

Kvinder bosat i yderkommuner i 2000 og deres bopæl og uddannelse i 2011

Kvinder fra yderkommuner	Pædagog	Lærer	Sundhed	Uni. bach
Bor stadig i yder eller land kommune (antal)	466	205	367	95
I alt	693	409	724	592
Bor stadig i yder eller land kommune (antal)	67%	50%	51%	16%

- Muligheden for lokal videregående uddannelse har stor betydning for kvinders tilknytning til området
- Mulighed for erhvervsuddannelse har tilsvarende stor betydning for mænds tilknytning til lokalområdet

- **Grundtanken er at tilbyde efteruddannelse hvor både behov og lokalt udviklingsperspektiv findes, og så længe det findes. I kommuner og områder med lang afstand til Universiteter, findes der et udækket efteruddannelsesbehov på universitetsniveau. Behovet findes hos højtuddannede, midt deres karriere og familieliv og uden tid og ressourcer til at pendle eller deltage i net baseret undervisning.**
- **RUC varetog uddannelses kvalitet og akkreditering og CRT stod for lokal forankring og lokalt studiemiljø**
- **Uddannelsen er gennemført med et hold på Bornholm og et hold i Thisted. Bornholm har i dag 16 med en mastergrad i oplevelsesledelse, Thisted har 8 med en mastergrad i oplevelsesledelse. De fleste er iværksættere og ledere.**
- **Universiteterne konkurrerer primært om de unge i de store byer. Begrænset incitament til at tilgængeliggøre masteruddannelse gennem fysisk undervisning uden for campus**

- ***Lokalisering af uddannelsesinstitutioner betyder noget!***
- ***Det lokale udbud af uddannelser sikrer en balance mellem udbud og efterspørgsel. Der mangler typisk kvalificeret arbejdskraft inden for de områder, hvor der ikke er et lokalt udbud uden for de store byer.***
- ***Professionsbacheloruddannelserne udgør en væsentlig faktor til at fastholde især unge kvinder til landets yder- og landkommuner. Erhvervsuddannelserne udgør til gengæld en væsentlig faktor i at fastholde unge mænd.***
- ***Ungdomsuddannelsesinstitutioner er vigtige, lokale, kulturskabende institutioner, der understøtter de unges tilknytning til hinanden og de steder, de er opvokset. På sigt skaber det dynamik og værdi for stedet***
- ***De højtuddannede i danske yderområder har brug for adgang til videregående efteruddannelse. Dette behov kan løses ved popup /karavane uddannelser***